

Bilaga 1

Gällande tillstånd

- Tillstånd fiskberedning
2005-06-10, diari.nr. 551-35316-2004
- Slutgiltiga villkor fiskberedning
2018-11-13, diari.nr. 551-15050-2018, dossienr. 1421-1101

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT
2005-06-10

Diarienummer
551-35316-2004

Sida
1(23)

Fiskberedning Paul Mattsson AB
Hallgrens väg 1
474 31 ELLÖS

Tillstånd enligt miljöbalken till fiskberedning

Klassificering: 15.2-1

Beslut

Miljöprövningsdelegationen lämnar Fiskberedning Paul Mattsson AB (556424-6832) tillstånd enligt miljöbalken till befintlig och framtida verksamhet på fastigheten Morlanda-Slätthult 2:78 i Ellös, Orust kommun. Tillståndet omfattar filetering och beredning av högst 25 000 ton färsk sill per år samt användning av högst 1 000 ton sill per år till konserverstillverkning.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Utredningar och föreskrifter under en provotid

Miljöprövningsdelegationen uppskjuter avgörandet av frågan om vilka slutliga villkor som skall gälla dels för utsläpp av kväve till vatten, dels för inshuntning av kommunalt avloppsvatten på det industriella behandlingssteget vid kommunens reningsverk, dels för störande lukt respektive buller för omgivningen (22 kap. 27 § miljöbalken).

Bolaget skall under provotiden genomföra följande utredningar.

- U1. Utreda de tekniska och ekonomiska möjligheterna att genom driftstekniska åtgärder och genom rening begränsa utsläppet av totalkväve till högst 0,60 kg kväve per ton sillråvara innan sambehandling sker med övrigt inkommande avloppsvatten till kommunens avloppsreningsverk.
- U2. I samråd med huvudmannen för kommunens avloppsanläggning utreda möjliga driftstekniska åtgärder för att säkerställa den biologiska aktiviteten i biobädden vid tillfällena då ingen fiskberedning sker. Utredningen skall belysa under vilka omständigheter och i vilken omfattning som inshuntning av kommunalt avloppsvatten måste ske till reningen så att det biologiska steget skall ha en bra beredskap för mottagning och behandling av processavloppsvatten.
- U3. Utreda källor till luktstörningar från verksamheten samt de tekniska och ekonomiska förutsättningarna att minimera risken för störande lukt för närboende.

U4. Utreda tekniska och ekonomiska möjligheterna att på sikt nedbringa bulleremissionen vid närliggande bostäder till 50 dB(A) dagtid, 45 dB(A) kvällstid och sön- och helgdag och 40 dB(A) nattetid. Redovisningen skall omfatta förslag till tidsplan för åtgärdernas genomförande.

Utredningarna samt förslag till slutliga villkor i uppskjutna frågor skall lämnas till Länsstyrelsen senast inom två år efter det att tillståndet tagits i anspråk.

Provisoriska föreskrifter

Under provotiden och till dess att annat beslutas gäller följande provisoriska föreskrifter

- P1. Utsläppet av totalkväve skall i möjligaste mån begränsas vid källan och genom reningsmetoder. Utsläppet av kväve får efter behandling i det industriella behandlingssteget vid kommunens reningsverk som riktvärde och år inte överstiga 0,80 kg kväve per ton fiskråvara.
- P2. Bolaget skall i samråd med ansvarig för kommunens avloppsreningsverk och tillsynsmyndigheten tillföra kommunalt avloppsvatten till reningen i sådan omfattning att godtagbar biologisk aktivitet kan upprätthållas i biobädden under dygn då ingen fiskberedning sker.
- P3. Fiskavfall skall förvaras på sådant sätt att störande lukt inte uppkommer. Uppkommer störande lukt från den övriga verksamheten skall bolaget vidta åtgärder i samråd med tillsynsmyndigheter för att begränsa störningarna.
- P4. Buller från verksamheten skall begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid närmaste bostäder som riktvärde under vardagar inte överstiger:
55 dB(A) dagtid (07.00-18.00)
50 dB(A) kvällstid (18.00-22.00) och
45 dB(A) nattetid (22.00-07.00).
Under sön- och helgdag skall motsvarande värde vara 50 dB(A) dagtid och 45 dB(A) övrig tid.
- P5. Fläktar och kompressorer skall avskärmas och regelbundet ses över så att ljud som kan upplevas som störande minimeras.

För tillståndet gäller följande slutliga villkor

1. Verksamheten skall bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget angivit i ansökningshandlingar och övrigt åtagit sig i ärendet om inte annat framgår av nedanstående villkor.
2. Spill av råvara och produkt skall genom uppsamlingsanordningar och annan utrustning hindras att nå avloppet. Rens från slakt- och fileteringsmaskiner ska samlas upp på silband direkt under maskinerna.

3. Fileteringsmaskiner skall ha automatiska avstängningsanordningar. Spolslangar skall vara försedda med liknande anordningar.
4. Golvbrunnar och golvrännor i beredningslokaler skall vara försedda med lock eller silkorgar med högst 5 mm stora perforeringar eller slitsar.
5. Allt utgående processavloppsvatten skall genomgå silning, flotation med dispersion, kemisk behandling och behandling i biobädd innan sambehandling sker med kommunalt avloppsvatten. Mängden avloppsvatten genom flotationsanläggningen får som riktvärde inte överstiga 45 m³ per timme.
6. Bolaget skall genom förebyggande underhåll, skötsel och övervakning begränsa risken för driftshaveri vid avledning och rening av processavloppsvatten.
7. De led i verksamheten som ger upphov till föroreningar av betydelse som exempelvis tvättning av tunnor, rengöring av transportfordon och liknande skall bedrivas på ytor som är anslutna till kommunens avloppsnät.
8. Avloppsvattnets innehåll av organisk substans, mätt som BOD₇, får efter behandling i det industriella behandlingssteget vid kommunens reningsverk inte överstiga 200 kg per dygn, dels som riktvärde och veckomedelvärde, dels som gränsvärde och årsmedelvärde.
9. Kemiska produkter skall hanteras på så sätt att förorening av mark och vatten inte riskeras.
10. Användning av klorhaltiga rengöringsmedel skall i möjligaste mån begränsas.
11. Fiskavfall skall förvaras i täta bingar och på sådant sätt att ansamling av måsfåglar inte uppstår.
12. Förbrukade moderlakar, koncentrerat spill, kasserade råvaror eller produkter skall samlas upp. Bolaget skall genom hushållning undvika att avfall uppkommer. Avfallet skall sorteras och i första hand återvinnas.
13. Bolaget skall aktivt arbeta för minimerade hälso- och miljöeffekter från egna arbetsfordon och från transporter som följer av verksamheten.
14. Vägtransporter skall i huvudsak ske under produktionstid och dagtid och undvikas nattetid kl. 22 – 06 och under helger, framförallt sommartid.
15. Utsläpp av förorenat vatten och av fisk och blodsvatten får inte ske till havet. Rutiner för dessa ändamål skall finnas och följas. Eventuella till-

bud skall dokumenteras och omgående rapporteras till tillsynsmyndigheten.

16. Bolaget skall hushålla med energi och särskilt optimera energianvändningen i verksamheten. Aktuella rutiner för en effektiv energianvändning skall finnas och följas.
17. Om verksamheten i sin helhet eller någon del av denna upphör skall detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten.
18. Ett kontrollprogram skall finnas för verksamheten och följas.

Riktvärde är ett värde som om det överskrids medför en skyldighet för tillståndsinnehavaren att vidta sådana åtgärder att värdet kan hållas. Ett gränsvärde får aldrig överskridas.

Delegering av beslut om villkor av mindre betydelse

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att fastställa villkor angående

D1.kontroll av verksamheten beträffande mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod.

Tid för igångsättande

Den utökade verksamheten enligt detta tillstånd skall ha satts igång senast den 1 juli 2007. Tillståndet upphör annars att gälla.

Verkställighet

Detta tillstånd får tas i anspråk när beslutet har vunnit laga kraft och dag för i anspråkstagande har stämts av med huvudmannen för kommunens avloppsanläggning. Tillsynsmyndigheten skall underrättas om när tillståndet tas i anspråk.

Upphävande av äldre beslut

När detta beslut har vunnit laga kraft och tillståndet har tagits i anspråk upphör det tillstånd som har meddelats av Länsstyrelsen den 4 juli 1991, (dnr 2410-13896-91) att gälla.

Särskilda upplysningar

Detta tillstånd befriar inte tillståndsinnehavaren från skyldigheten att följa vad som gäller enligt andra bestämmelser för den verksamhet som tillståndet avser.

Beslut om avgift enligt förordningen om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken regleras särskilt.

Redogörelse för ärendet

Ansökan med yrkanden och åtaganden

Fiskberedning Paul Mattsson AB ansöker om tillstånd enligt miljöbalken för filetering och beredning av maximalt 25 000 ton färsk sill per år samt användning av högst 1 000 ton sill per år till konservertillverkning i befintlig anläggning på fastigheten Morlanda-Slätthult 2:78, Orust kommun.

Företaget ansöker vidare om tillstånd att:

- efter rening av processvatten i egen reningsanläggning vid fabriken leda vattnet för rening i en industriell förbehandlingsanläggning vid kommunens avloppsreningsverk samt
- därefter släppa vattnet för sambehandling med kommunalt avloppsvatten i kommunens reningsverk

Företaget ansöker slutligen om att i den industriella förbehandlingsanläggningen få inshunta (obehandlat) kommunalt avloppsvatten för att upprätthålla den biologiska aktiviteten i anläggningen.

Följande villkor föreslås gälla för tillståndet:

1. Om ej annat framgår av övriga villkor eller föreskrifter i detta beslut skall verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angetts i ansökningshandlingarna.
2. Sanitärt- och allt avloppsvatten från produktionslokaler och produktionsutrustning skall avledas till kommunens nät.
3. Innehåll av organisk substans mätt som BOD₇ i processavloppsvattnet får efter behandling i det industriella förbehandlingssteget vid kommunens reningsverk som riktvärde inte överstiga 200 kg per dygn som årsmedelvärde.
4. De led i verksamheten som ger upphov till föroreningar av betydelse som exempelvis tvättning av tunnor, rengöring av transportfordon och liknande skall bedrivas på ytor som är anslutna till kommunens nät.
5. Rens från fileteringsmaskiner ska samlas upp på silband direkt under maskinerna.
6. Fiskavfall skall lämnas till återvinningsindustri eller omhändertas på annat sätt som tillsynsmyndigheten kan godta.
7. Fiskavfall skall förvaras i täta bingar och på sådant sätt att störande lukt inte uppkommer eller att ansamling av måsfåglar uppstår.
8. Buller från verksamheten skall begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid närmaste bostäder som riktvärde under vardagar inte överstiger:
55 dB(A) dagtid (07.00-18.00)
50 dB(A) kvällstid (18.00-22.00) och
45 dB(A) nattetid (22.00-07.00).

Under sön- och helgdag skall motsvarande värde vara 50 dB(A) dagtid och 45 dB(A) övrig tid.

Tidigare beslut

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län lämnade den 4 juli 1991 (dnr 2410-13896-91) bolaget tillstånd enligt miljöskyddslagen för fiskberedning i f.d. Foodias lokaler i Ellös, Orust kommun, och fastställde den 12 december 2000 (dnr. 2411-13437-94) slutliga villkor för verksamheten. Tillståndet omfattar högst 9 000 ton färsk sill för filetering och högst 1 000 ton fileterad sill till konserver. Miljöprövningsdelegationen lämnade den 15 januari 2004 bolaget tillfälligt tillstånd enligt miljöbalken till och med år 2005 för en årlig beredning av högst 12 000 ton färsk sill för filetering och högst 1 000 ton fileterad sill till konserver i befintlig anläggning. För det tidsbegränsade tillståndet meddelades ingen ändring av gällande villkor.

Följande villkor gäller för tillståndet.

Tillståndsbeslut den 4 juli 1991

1. Om ej annat framgår av övriga villkor eller föreskrifter i detta beslut skall verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angetts i ansökningshandlingarna.
2. Sanitärt- och allt avloppsvatten från produktionslokaler och produktionsutrustning skall avledas till kommunens nät.
3. De led i verksamheten som ger upphov till föroreningar av betydelse som exempelvis tvättning av tunnor, rengöring av transportfordon och liknande skall bedrivas på ytor som är anslutna till kommunens nät.
4. Silband installerade i nära anslutning till fileteringsmaskiner skall senast den 31 december 1991 vara i funktion om maskinen används.
5. Fileteringsmaskiner skall förses med automatiska avstängningsanordningar. Spolslangar och andra vattenkällor skall förses med liknande anordningar.
6. Golvbrunnar och golvrännor skall förses med fasta lock med högst 5 mm stora perforeringar eller slitsar.
7. Fiskavfall skall lämnas till återvinningsindustri eller omhändertas på annat sätt som tillsynsmyndigheten kan godta.
8. Fiskavfall skall förvaras i täta bingar och på sådant sätt att lukt inte uppkommer eller att ansamling av måsfåglar uppstår.
9. Fläktar och kompressorer skall avskärmas och regelbundet ses över så att ljud som kan upplevas störande minimeras.
10. Buller från verksamheten skall begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid närmaste bostäder som riktvärde under vardagar inte överstiger: 50 dB(A) dagtid (07.00-18.00), 45 dB(A) kvällstid (18.00-2200) och 40 dB(A)

natttid (22.00-0700). Under sön- och helgdag skall motsvarande värde vara 45 dB(A) dagtid och 40 dB(A) övrig tid.

Beslut om slutliga villkor den 12 december 2000

1. Allt processavloppsvatten skall silas över silband och förbehandlas i en flotationsanläggning försedd med dispersion och kemisk fällning. Därefter skall vattnet avledas till kommunens reningsverk.
2. Flotationsanläggningen skall alltid drivas optimalt. Vattenflödet genom anläggningen får ej överstiga 45 m³/tim.
3. Det förbehandlade avloppsvattnets innehåll av organisk substans mätt som BOD₇ får som riktvärde inte överstiga 700 kg per dygn som årsmedelvärde samt för enskilt dygn inte överstiga 1300 kg såsom riktvärde.

Om en omräkningsfaktor mellan BOD₇ och COD_{Cr} kan beräknas och godkännas av tillsynsmyndigheten får angivna riktvärden omräknas till COD_{Cr}.

Klassificering av verksamheten

Verksamheten klassificeras enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd enligt SNI-kod (Svensk Näringsgrensindelning) 15.2-1, dvs. anläggning för beredning eller konservering av fisk eller skaldjur eller för tillverkning av fiskmjöl eller fiskpelletar för en produktion baserad på mer än 500 ton råvara per år.

Verksamheten omfattas även av IPPC-direktivet enligt verksamhetspunkt 6.4 a) d.v.s. slakteri för en produktion baserad på en slaktvikt som överstiger 50 ton per dygn.

Ärendets handläggning

Tidigt samråd har skett enligt 6 kap. miljöbalken om verksamhetens inverkan på omgivningen. Länsstyrelsen har den 18 juli 2003 beslutat att den planerade verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Länsstyrelsen den 23 juni 2004. Bolaget inkom med kompletteringar den 11 oktober 2004. Ansökan har kungjorts i ortstidningarna och har remitterats till Miljö- och byggnämnden, Tekniska nämnden och till Kommunstyrelsen. Kopia av tidningsannonsen har även skickats till Kaj Svensson och Owe och Kristina Carstens. Yttrande har kommit in från Miljö- och byggnämnden, Kajsa och Ingemar Gustavsson samt Owe och Kristina Carstens. Bolaget har lämnat synpunkter på inkomna yttranden.

Länsstyrelsen har den 6 maj 2005 skrivit ett yttrande med förslag till beslut. Detta har sänts för synpunkter till sökanden och övriga parter. Synpunkter har kommit in från sökanden och Owe och Kristina Carstens.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Lokalisering

Företaget är beläget inom fastigheten Morlanda-Slätthult 2:78 vid hamnen i Ellös på Orust. Närmaste granne utgörs av företag som vinterförvarar båtar. Strax söder finns några mindre mekaniska verkstäder. Närmaste bostadshus är beläget cirka 50 m sydost om närmaste produktionslokal och avstånden till bostadshus öster och norr om produktionslokalen är ca 80 respektive 100 m. Vid fastigheten finns tillgång till kaj, lagringsutrymmen i bergtrum och kyllager. I detaljplanen som fastställdes den 24 maj 1976 för fastigheten är området avsatt för industriändamål med en högsta byggnadshöjd av 12 m.

Verksamheten

Tillverkningen vid företaget består till största delen av beredning av färsk sill. Fiskråvaror utgörs av färsk sill och filéad sill. Sillen levereras från båt och tankbil direkt in i anläggningen via ledningar. Sillen avvattnas och sorteras i två omgångar. Vissa fraktioner sänds till foderfabrik. Efter finsortering förs sillen på band till filémaskinerna, i dag sex stycken, för filetering, skinndragning och bitning. En mindre del säljs som färskvara men övrigt läggs i en svag saltlake, mellanlagras och går sedan vidare för vägning, marinering, kryddning eller saltning i tunnor. I verksamheten tillverkas olika kryddblandningar, ättiksmarinader och saltlake. Blandningarna transporteras i rörsystem till stationen där sillen läggs i tunnor för att mogna. Kompletteringsfyllning av tunnorna sker vid behov. I bergtrummen kan upp till 15 000 tunnor lagras samtidigt. Produkterna består av hel sill, sillflundra, skinnfria sillfiléer, kronsardiner och sill i bitar. En mindre del av verksamheten består av tillverkning av sillkonserver. Sillkonserver som tillverkas omfattar ansjovis, ansjoviskryddad sillfilé, matjessill, gaffelbitar och inläggningssill.

Tillverkning bedrivs cirka 220 dagar per år. Produktion bedrivs för närvarande normalt i tvåskift; måndag till torsdag kl. 06.30 – 01.00 samt fredag kl. 06.30 – 20.30. I samband med ökad verksamhet kan det bli aktuellt med utökad skiftgång och produktion på helger. Produktionen år 2003 uppgick till 7 928 ton beredd sill och 241 ton fileterad sill till sillkonserver. Högsta framtida mängd produkter under enskilt dygn beräknas uppgå till cirka 100 ton vid ansökt produktion.

Tillsatsråvaror till produktionen utgörs av ättiksyra, ättiksprit, vinättika, salt, socker och i vissa produkter även konserveringsmedel. Under år 2003 förbrukades 218 m³ 60 %-ig ättiksyra för marinad och konserver och 7 m³ 7% -ig vinättika för konserver. Ättiksyra förvaras i två parallellkopplade tankar om 20 m³ inom invallning under tak.

I verksamheten används kommunalt vatten till produktionen som tvättvatten samt i personalutrymmen. Vattenförbrukningen år 2003 uppgick till ca 39 000 m³. Ca 80 % utgörs av processavloppsvatten, ca 10 % används till städning, ca 5 % följer med produkten och ca 5 % används för personalhygien och sanitära behov.

Allt processvatten leds idag genom silband och behandlas i en egen flotationsanläggning innan det pumpas till kommunens reningsverk för fortsatt behandling. Under år 2002 har cirka 200 m³ vatten per produktionsdag (225 dagar) letts via den egna flotationsanläggningen till kommunens avloppsreningsverk. Under 2002 var föroreningsinnehållet i utgående vatten från flotationen som medeltal med avseende på BOD₇ 370 kg/d, COD 530 kg/d, fosfor 11 kg/d och kväve 39 kg N/d. I kommunens reningsverk genomgår avloppsvattnet ytterligare mekanisk och biologisk rening samt kemisk rening. Reningsverkets avlopp mynnar på drygt 13 m djup i Ellösefjorden.

El används till maskinutrustning samt uppvärmning och kylning av lokaler. Energibesparning sker genom temperatursänkning under nätter och helger samt återvinning av värme från kylaggregat för kylrummen (köldmedium 290 kg HFC). Under år 2003 förbrukades 1 909 MWh. För interna transporter finns truckar som drivs med dieselolja (8,3 m³ år 2003) av miljöklass 1. Tanken för 3 m³ är invallad och står under tak.

För rengöring av lokaler och produktionsutrustning används alkaliska samt klorhaltiga rengöringsmedel. Under 2003 användes ca 4 m³ rengöringsmedel totalt.

Transporterna till företaget sker med båt och lastbil och uttransporterna sker huvudsakligen med lastbil. För interna transporter finns eltruckar samt dieseldrivna truckar. Transporterna sker företrädesvis under dagtid. Ca 75-80 % av volymen färsk sill landas från båt, ca 300 landningstillfällen per år och resten med bil, ca 80 leveranser per år. Övriga inleveranser sker med lastbil ca 400 gånger per år. Uttransporter sker 750 transporter per år. Ca 25-30 % av intransporterna kombineras med uttransporter.

Utsläpp till luft sker från transporter till och från samt inom anläggningen. Utsläppen utgörs främst av koldioxid och kväveoxider. Utförda bullermätningar har visat att gällande villkor inte uppfylls för närvarande.

Verksamhetens avfall källsorteras i olika fraktioner och en stor del återvinns eller energiåtervinns. Endast en liten del går till deponering.

Framtida verksamhet

Produktionstider mm

För att kunna utöka produktionen har åtgärder nyligen vidtagits för att öka effektiviteten i anläggningen. Därutöver kan eventuellt en komplettering av maskinutrustningen komma att behövas. Bolaget vill ha möjlighet att utöka dagens produktionstider samt att producera under helger.

Vatten och elförbrukning

Årsförbrukningen av vatten beräknas uppgå till 80 000 m³. Elförbrukningen beräknas öka med ca 25 %. Företaget kommer att installera tryckstegningspumpar för att höja trycket vilket i sin tur leder till en effektivare rengöring med mindre vattenåtgång. Den elmängd som åtgår för uppvärmning av loka-

ler utgör ca 2 % av den totala elförbrukningen. Energibesparning sker bland annat genom återvinning av värme från kylaggregat för varmvatten.

Utsläpp till vatten m.m.

Bolaget avser att börja källsortera lakar istället för att släppa dem i avloppet.

Företaget har utrett två alternativ för den framtida avloppsreningen. Huvudalternativet, alternativ A, innebär en förbättring av den befintliga reningsanläggningen, förbehandling av vattnet i en anläggning som är belägen i det kommunala reningsverket samt därefter sambehandling med kommunalt avloppsvatten. I detta förslag sker alltså kemisk rening av företagets processavloppsvatten i tre steg och biologisk rening i två steg innan vattnet når recipienten. Som resultat av denna rening reduceras föroreningsmängderna från företaget med mer än 95 % avseende organiskt material och fosfor. Reduktionsgraden för kväve är svårare att bedöma men uppskattas till åtminstone 70 %. Detta alternativ ger upphov till minst utsläpp till recipienten. Årsutsläppen från kommunens reningsverk beräknas uppgå till 8 ton BOD₇, 25 ton kväve och 0,3 ton fosfor.

Alternativet B omfattar en utökad reningsanläggning vid företaget med en egen utsläppspunkt 200 m ut i Ellösefjorden. Vid en ökad mekanisk kemisk rening förväntas årsutsläppen från det kommunala reningsverket och från bolaget bli sammanlagt 91 ton BOD₇, 26 ton kväve och 2 ton fosfor. Med en biologisk rening anges utsläppen bli 9 ton BOD₇, 45 ton kväve och 6 ton fosfor. Biologisk rening är mindre lämpad för verksamheten än en kemisk rening eftersom processavloppsvatten måste tillföras kontinuerligt för att den biologiska reningen ska fungera optimalt. Det finns risk för dålig lukt runt anläggningen under perioder med låg belastning. Därutöver blir föreslagna biologiska anläggning mycket kostsam, ca 8 miljoner kr. Den yta som krävs för anläggningen finns dessutom inte att tillgå inom företagets område.

Sillråvarans fetthalt och sammansättning varierar över året. Den är som högst efter sommaren samt under våren och som lägst på vintern. Som en följd av detta kommer också föroreningsinnehållet, framförallt av organiska ämnen, att variera i avloppsvattnet.

Innehållet av organisk substans mätt som BOD₇ i processavloppsvattnet bedöms efter behandling i det industriella förbehandlingssteget vid kommunens reningsverk uppgå till högst 200 kg/dygn som genomsnittligt veckomedelvärde. Det industriella förbehandlingssteget är inte utformat för reduktion av kväve. Det är därför osäkert hur kvävereduktionen kan styras i processen. Då det industriella förbehandlingssteget ännu inte tagits i bruk och inga provtagningar skett finns det inte heller något underlag för att bedöma utgående resthalt av totalkväve. Med hänvisning till ovanstående anser företaget att det för närvarande inte är möjligt att ange något begränsningsvärde.

Utsläpp till luft m.m.

Vid ansökt produktion bedöms antalet inleveranser av fiskråvara öka mindre än proportionellt mot produktionsökningen. Övriga in- och utleveranser ökar i mindre omfattning. Årsutsläpp till luft från lastbilstransporter bedöms öka från 20 till 40 kg NOx och från 2 till 3 ton CO₂.

Med undantag för trucktransporterna som sker inom företags område köps alla transporter in. Hittills har inga miljökrav ställts vid upphandling av transporter. Företaget har efter årets semester påbörjat arbetet med att införa ett miljöledningssystem. Som en del i detta arbete ingår leverantörsbedömning och formulering av miljökrav på leverantörer.

Efter klagomål på buller har företaget ljudisolerat två kylmaskiner och justerat styrningen på kondensorfläktar. Synpunkter om buller från transporter har framförts vid samråd. Framförallt har klagomålen gällt lastbilar som nattetid stått parkerade utanför industriområdet med kylmaskiner igång samt de lastbilar som dagtid stannar utanför området med motorn igång. För att undvika situationer som ger upphov till klagomål på buller från transporter uppmanas lastbilschaufförerna att parkera inom industriområdet.

Miljökonsekvenser

Miljökonsekvenserna från verksamheten beskrivs i en särskild miljökonsekvensbeskrivning. Av denna framgår bland annat följande:

- Den förväntade trafikökningen utgör en liten andel av den totala trafiken till Ellös och bedöms därför ha en marginell inverkan på luftföroreningsituationen i området.
- Recipienten bedöms ha god kapacitet för att ta emot beräknade utsläppta mängder vid ansökt produktion.
- Efter åtgärder bedöms att Naturvårdsverkets riktvärden för buller från befintlig industri kommer att uppfyllas.
- Verksamhetens förbrukning av vatten och el ökar vid ökad produktion. Ökningen är dock mindre än proportionell mot produktionsökningen.
- Fördelningen mellan olika typer av omhändertagande av uppkommet avfall bedöms bli i stort sett oförändrad jämfört med dagsläget.

Yttranden

Kaisa och Ingemar Gustafsson, ägare till fastigheten Morlanda-Slätthult 2:67, idag huvudsakligen sommarbostad, har anfört att de kvantiteter som bolaget ansökt om kan få stor påverkan på både fabriken närmiljö och tillfartsvägarna genom Ellös. I skrivelsen behandlas bl.a. buller från lastbilsmotorer i väntan på lossning och lastning, markvibrationer, markens bärighet, dieselavgaser, besvärliga trafiksituationer, ansamling av måsar, utsläpp av sill vid kajen, starka luktstötter från fabriken.

Innan eventuellt frågan om tillstånd till utökad produktion tas upp till behandling måste därför enligt deras uppfattning ansökan kompletteras på följande sätt:

- Bestämmelser skall fastställas för tomgångskörning inom området och regler utformas för hur kontroll skall ske att de efterlevs. Logistiska rutiner skall införas så att tung lastbilstrafik undviks eller endast undantagsvis förekommer under kvällar, helger och icke alls nattetid. En noggrann trafikutredning måste göras som visar hur utökad tung trafik påverkar trafikförhållandena.
- En geoteknisk utredning skall genomföras som visar hur den tunga trafiken på tillfartsväg och inom fabriksområdet påverkar markens stabilitet i området. Samma gäller för ev. tung lagring utomhus.
- Rutinerna måste förbättras så att utsläpp i luft och vatten elimineras.

Owe och Kristina Carstens, ägare till fastighet Glimsås 1:171, har åberopat bl.a. oro över högre intensitet av tung lastbilstrafik och besvärande sättningar med ökande belastning på Skandiavägen, störd nattsömn och önskemål om att transporter till och från fabriken inte sker kl.22 – kl.06. De anser att man från kommunens och länsstyrelsens sida bör ta problemen med trafiksituationen på Skandiavägen i förnyat övervägande i anslutning till utökat volymstillstånd för Paul Mattsson AB.

Miljö- och byggnadsnämnden i Orust kommun anför bland annat följande.

”Nämnden tillstyrker Fiskberedning Paul Mattsson AB:s ansökan om utökad produktion i sillberedningen från tillståndsgivna 9 000 ton färsk sill/år till 25 000 ton år.

Nämnden tillstyrker alternativ A i enlighet med yrkandet i redovisningen.

Alternativ B medför betydligt högre utsläppshalter av föroreningsparameterna N-tot, BOD och P-tot. Enligt den utredning som Marstrands ingenjörbyrå redovisat innebär sannolikt en höggradigare biologisk rening att anläggningen kan bli svårskött, och att det finns risk för dålig lukt kring anläggningen vid låg belastning och under uppstart efter produktionsstopp. De sannolika konsekvenserna bör rimligen vara att välja alternativet med mekanisk-kemisk rening, vilket motverkar det regionala miljömålet om att begränsa de totala utsläppsnivåerna till recipienten.

Nämnden lämnar därutöver följande yttrande om tillståndsvillkoren utöver vad som företaget angivit;

1. Villkor bör anges för vägtransporterna, på sätt att störningarna för den närliggande bebyggelsen kan förebyggas. Transporterna bör genomföras under produktionstid och endast i begränsad utsträckning under helger.
2. Villkoren för båtlandningen av sillråvaran bör förtydligas i tillståndet. Båtar som angör anläggningen bör betraktas kunna utgöra en del av den tillståndsgivna verksamheten. Ansvarsfrågan mellan trafikerande fartyg och den tillståndsgivna verksamheten bör därav klargöras i villkoren, även om företaget har goda ambitioner att hantera skyddsåtgärderna inom egenkontrollen.

3. Lakarna utgör en avsevärd miljöbelastning. Lakarna skall källsorteras och därmed inte avledas till avloppsanläggningen.”

I underlaget för nämndens yttrande framgår bl.a.

Verksamheten bedrivs traditionellt inom ett industriområde som har gräns till ett flertal närbelägna bostadshus (50 - 100 m avstånd).

Generellt bedömer nämnden att utvecklingen mot en ökad transport med båt av sillråvaran har inneburit färre störningar för den omgivande bebyggelsen ur transportsynpunkt. Nämnden konstaterar samtidigt att det under senare år har förekommit ett flertal sill-/blodvattenutsläpp i hamnområdet. Ansvarsfrågan har inte kunnat beläggas i efterhand genom att utsläppen kunnat direkt hänföras till en viss båtlandning eller händelse. Skyddsföreskrifter har utarbetats inom ramen för företagets egenkontroll vilket innebär krav på mottagningsansvarig vid företaget, villkorsförbindelse (båten), krav på journalföring samt rapportering till tillsynsmyndigheten om utsläpp sker i hamnbassängen i samband med landning. Miljö- och byggnadsnämnden har den 11 december 2003 beslutat om ett kontrollprogram för den nuvarande verksamheten.

Orust kommun erhöll 2004-07-20 en skrivelse om trafikförhållandena på Skandiavägen som undertecknades av ett antal fastighetsägare i området. Skrivelsen redovisar fastighetsägarnas oro för bristande trafiksäkerhet, vibrationer och bullerolägenheter. Synpunkterna på vägförhållandena inriktas inte direkt mot Paul Mattssons verksamhet utan avser helhetsbilden av vägsträckan genom samhället.

Prövningen av företagets ansökan om produktionsökning för fiskanläggningen sker jämsides med Orust kommuns ansökan om förändrade villkor för det kommunala avloppsreningsverket i Ellös. Avloppsbedömningen bör hanteras jämsides med de villkor som Orust kommun erhåller för det kommunala avloppsreningsverket.

Sökandens bemötande

Yttrande från Kajsa och Ingemar Gustafsson samt Owe och Kristina Carstens

Inom Orust kommun är tomgångskörning tillåten högst 1 minut. Företaget avser därför att informera om att kommunens regler om tomgångskörning även gäller inom industrifastigheten. Transporterna kommer även i fortsättningen huvudsakligen att ske dagtid. Transporter kommer även att ske på andra tider men i begränsad omfattning.

I yttrandet anges att trafikproblemen utmed tillfartsvägen är stora, särskilt under sommarhalvåret samt att en trafikutredning därför måste göras. Företagets transporter sker dock huvudsakligen under dagtid och främst under höst- och vintertid. Sommartid, då problemen anges vara som störst, är antalet transporter till och från företaget som lägst. Detta beror på att produktio-

nen normalt är låg under denna period vilket medför färre gods- och persontransporter till och från anläggningen.

Företaget har i dagsläget inget alternativ till att transportera produkterna med lastbil. Detta beror på att det för närvarande inte finns några praktiska möjligheter till båtfrakt av så små kvantiteter som det är fråga om vid varje leverans. Kunderna kräver dessutom ofta korta leveranstider.

Företaget bedömer att det inte föreligger behov av föreslagen trafikutredning. Företaget har påbörjat arbetet med att införa ett miljöledningssystem. Som en del i detta arbete ingår leverantörsbedömning och formulering av miljökrav på leverantörer. Ökad fyllnadsgrad och samordning av transporterna är av vikt för att minska transportkostnaderna vilket medför att företaget hela tiden försöker åstadkomma optimeringar.

Företaget anser att en hastighetssänkning på Skandiavägen från 50 km/h till 30 km/h (Trafikförhållandena på Skandiavägen, Ellös) kan ge positiva effekter för säkerheten såväl för vägsträckan som vid in- och utfarten från företagets område.

I yttrandet framförs krav på att en geoteknisk utredning ska genomföras. Utredningen skulle omfatta tillfartsvägen samt fabriksområdet. Den allmänna vägen kan dock inte anses vara företagets ansvar. Dessutom kan antas att geotekniska utredningar har genomförts inför anläggningen av vägen samt byggnationen av industrifastigheten. Företaget förutsätter att dessa undersökningar är tillräckliga.

Företaget arbetar systematiskt med att minimera utsläpp till luft och vatten från verksamheten. Företaget kommer dessutom att införa ett miljöledningssystem som syftar till ständiga förbättringar.

Yttrande från Miljö- och byggnadsnämnden

Transporter: Företaget har inget att invända mot förslaget till villkor.

Båtlandning av sill: Företaget anser att de fiskebåtar som lägger till vid verksamhetens kaj utgör en självständig enhet och inte en del av den tillståndsgivna verksamheten. Bolaget anser att ansvaret för den verksamhet som sker före anslutningspunkten åligger fiskefartyget. Ansvaret för sillrövaran åligger Fiskberedning Paul Mattsson AB efter anslutningspunkten och vidare in i den egna anläggningen.

Lakar: I enlighet med vad företaget tidigare meddelat samt i linje med yttrandet avser företaget att källsortera lakarna.

Länsstyrelsens yttrande

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljökonsekvensbeskrivningen bedöms uppfylla kraven enligt 6 kap. miljöbalken på vad en sådan beskrivning skall innehålla. Miljökonsekvensbeskrivningen kan därför godkännas.

Lokaliseringen

Verksamheten strider inte mot gällande detaljplan för området. Verksamhet för beredning av livsmedel har funnits länge på platsen med ett flertal närbelägna bostäder. Med tanke på närhet till boende är det viktigt att tillstånd för en utökad verksamhet förenas med krav som förebygger störningar för den närliggande bebyggelsen. Ansökan innebär inte någon utbyggnad utan utökningen inryms inom befintliga lokaler.

Den planerade verksamheten är i överensstämmelse med kommunens översiktsplan och kommunens övergripande planering av området. Gällande översiktsplan, antagen den 28 september 1995 och tagen i anspråk den 21 maj 1997 anger kommunens bedömning att Ellös skall vidareutvecklas som industriort och att FOODIAs (numera Paul Mattsson AB:s) område bör bibehållas och utvecklas för verksamheter.

Ansökt produktionsökning innebär en ökad belastning på det kommunala avloppsreningsverket i Ellös och därmed indirekt en ökad belastning på Ellösfjorden. Parallellt med bolagets ansökan om tillstånd pågår en prövning av avloppsanläggningen för Ellös med flera orter. Länsstyrelsen bedömer att avloppsreningsverket bör ha kapacitet för en sådan mottagning. Ellösfjorden är till viss del inramat av öar vilket försämrar vattenutbytet med den yttre skärgården. Länsstyrelsen anser därför att recipienten har en begränsad kapacitet för mottagning av ytterligare utsläpp av organiska ämnen, kväve och fosfor. Detta är en annan bedömning än vad som anges i miljökonsekvensbeskrivningen. Med tanke på recipientens skyddsvärde är det angeläget att begränsa utsläppet av organiska ämnen och närsalter.

Den planerade verksamheten är förenlig med riksintresse för naturvård eller annat ändamål. Bolagets planerade verksamhet innebär inte något intrång i Natura 2000-område. Länsstyrelsen anser att bolagets planerade verksamhet kan förenas med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark och vatten.

Länsstyrelsen anser att med de skyddsåtgärder som bolaget föreslagit samt med de villkor som framgår av detta beslut, innebär den plats som valts för verksamheten att ändamålet kan uppnås med minsta intrång och olägenheter för människors hälsa och miljö.

Med hänsyn till kraven på en lämplig lokalisering finns det därför inga hinder för tillstånd till planerad verksamhet.

Tillståndets omfattning

Ansökan avser en framtida produktion som är nästan tre gånger så stor i jämförelse med vad som anges i nuvarande tillstånd från år 1991. Miljö- och byggnadsnämnden har tillstyrkt bolagets ansökan om produktionsökning. Länsstyrelsen har inga invändningar mot tillståndets omfattning med hänsyn till nedanstående krav på försiktighetsåtgärder.

IPPC-verksamhet

Bolagets verksamhet omfattas av rådets direktiv 96/61/EG om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar, även kallat IPPC-direktivet efter engelskans *Integrated Pollution Prevention and Control*. Syftet med direktivet är att genom samordnade åtgärder uppnå ett gott skydd av miljön som helhet. Både verksamhetsutövaren och myndigheter måste anlägga ett helhetsperspektiv på vad anläggningen kan nå upp till. Verksamhetsutövaren skall vidta alla nödvändiga förebyggande åtgärder mot föroreningar. Betoningen ligger här på användningen av bästa tillgängliga teknik. Det dokument som idag tillämpas för vad som är bästa teknik för fiskberedning är framtagen av Nordiska ministerrådet (TemaNord 1997:580 BAT, Best Available Technology in the Fishing Industry). Bolaget har i handlingarna kommenterat i vilken omfattning som bästa möjliga teknik uppfylls med avseende på sortering av fisk, uttagning av inälvor, filetering, torr uppsamling från skinndragningsmaskiner och vid rengöring.

Motivering av villkor

Utsläpp till vatten

Miljöpåverkan från bolagets verksamhet är till stor del kopplad till verksamhetens utsläpp till vatten av organiska ämnen och närsalter. En ökad produktionsökning medför ökade utsläpp av dessa ämnen om inga ytterligare skyddsåtgärder vidtas. Förbrukade lakar innehåller betydande mängder av organiska ämnen och närsalter varför dessa inte bör tillföras avloppet utan samlas upp separat. Tvättning av tunnor, rengöring av transportfordon och liknande får inte bedrivas på ytor som är anslutna till dagvattennätet eller havet. Det är viktigt att det finns bra uppsamlingsanordningar vid sorterings- och fileteringsmaskiner så att föroreningar till avlopp kan begränsas i möjligaste mån. Bolaget har i handlingarna angivit att eventuellt spill på golvytor samlas upp innan rengöring sker med vatten och att åtgärder även görs för att spara vatten. Processavloppsvattnet genomgår en effektiv silning som första behandlingssteg. Bolaget avser även att förbättra flotationsanläggningens reningsfunktion. Länsstyrelsen anser att planerade förbättringar vid fabriken är i linje med bästa tillgängliga teknik enligt IPPC-direktivet.

Länsstyrelsen gör samma bedömning som Miljö- och byggnämnden om lämpligast metod för rening av utgående processavloppsvattnet. Med tanke på verksamhetens produktionsuppehåll skulle en egen biologisk rening med direktutsläpp innebära en mer svårskött anläggning med risk för luktstörningar. Alternativ A med en separat behandling vid avloppsreningsverket och därefter sambehandling med kommunalt avloppsvatten är även från recipientsynpunkt det bästa alternativet. Denna del av reningsverket installeras för behandling av industriellt avloppsvatten från f.d. FOODIA i sam-

band med dess etablering på orten. Konceptet med inshuntning av kommunalt avloppsvatten till förbehandlingssteget innebär att den biologiska aktiviteten kan upprätthållas under perioder då ingen fiskberedning sker. Därmed kan en långtgående rening av organiska ämnen säkerställas vilket inte skulle ha varit möjligt i samma utsträckning med ett kompletterande reningssteg i direkt anslutning till fabriken.

Idag anges villkor för verksamhetens föroreningsutsläpp vid en punkt efter flotationsanläggningen. Bolaget avser att via avtal med kommunen få rådgivning över det industriella förbehandlingssteget vid kommunens reningsverk. Länsstyrelsen accepterar bolagets yrkande att begränsningsvillkoren istället får avse en punkt efter den industriella förbehandlingen vid kommunens avloppsreningsverk. Flödesbelastningen på flotationsanläggningen bör även fortsättningsvis begränsas till högst 45 m³ per timma.

Enligt gällande tillstånd får utsläppet av BOD₇ efter flotationsanläggningen som riktvärde inte överstiga 1 300 kg under enskilt dygn och 700 kg/d som årsmedelvärde. Bolaget har anpassat sitt yrkande om utsläpp av BOD₇ utifrån vad kommunen meddelat att avloppsverket klarar av att behandla dvs. högst 200 kg/d som veckomedelvärde. Länsstyrelsen anser att detta bör anges som riktvärde och att därutöver bör 200 kg/d som årsmedelvärde gälla som gränsvärde för utsläppet.

Verksamheten står för betydligt mer kväveutsläpp till vatten i jämförelse med bidraget från anslutna tätorter till kommunens avloppsreningsverk. Processlösningen i enlighet med alternativ A innebär att åtgärder för att begränsa kväve bör ske innan processavloppsvattnet sambehandlas med kommunalt avloppsvatten. Länsstyrelsen anser att begränsningsvillkor för verksamhetens kväveutsläpp är motiverat. I Naturvårdsverkets branschfakta om fisk- och skaldjursindustri, 1997, framgår att orenat processavloppsvatten från sillfiletering, utan tillförsel av moderlakar, kan förväntas innehålla 2 - 5 kg kväve per ton sillråvara. För ansökt produktionsnivå skulle detta i runda tal innebära ca 90 ton kväve per år. Innehållet i miljörapporter från verksamheten visar på att mycket kväve tas bort redan innan avledning sker till kommunens reningsverk. Processavloppsvattnet genomgår en effektiv silning genom finrensgaller och över flotationsanläggningen uppnås nästan 50 % kvävereduktion. Andelen ammoniumkväve har kontrollerats vid enstaka tillfälle och resultatet visade på 2 % före och 2,5 % efter flotationsanläggningen. Under de senaste åren har kväveutsläppen efter flotationsanläggningen i genomsnitt varierat mellan 1,0 - 1,9 kg kväve/ton sill. Utifrån erfarenheter förväntas att ytterligare avskiljning sker i biobädden men det är osäkert i vilken omfattning. Det är vidare inte klarlagt vad uppsamling av förbrukade moderlakar och en optimering av kemisk flotation kan innebära för kväveborttaget. Länsstyrelsen anser att bolaget bör utreda dessa frågor närmare under en provotid innan slutliga villkor kan fastställas. Målsättningen bör vara att som årsmedelvärde begränsa kväveutsläppen till högst 0,60 kg N/ton sillråvara. Under provotiden bör utsläppet före sambehandlingen med kommunalt avloppsvatten som årsmedelvärde begränsas till högst 0,80 kg N/ton sillråvara.

Planerad reningsmetod innebär en långtgående rening av processavloppsvattnets innehåll av fosfor. Utsläppet kommer även att genomgå ytterligare kemisk rening m.m. vid sambehandling med kommunalt avloppsvatten. Länsstyrelsen anser det inte motiverat att meddela villkor för begränsning av verksamhetens fosforutsläpp utan anser det tillräckligt att krav ställs på utsläppet från det kommunala avloppsreningsverket till Ellösfjorden.

Bolaget bör vidare under en provotid utreda hur inshuntning av obehandlat kommunalt avloppsvatten till förbehandlingssteget kan regleras för att säkerställa den biologiska aktiviteten vid produktionsstopp.

Kemiska produkter m.m.

Det är viktigt att hanteringen av råvaror, produkter, kemikalier, oljor och avfall sker på så sätt att det inte finns risk för förorening av mark och vatten. I handlingarna anges att glykol kan nå avlopp vid ett eventuellt läckage av kylaggregaten inne i byggnaden. Bolaget bör i samråd med tillsynsmyndigheten se över denna hantering. Möjligheterna att begränsa mängden avfall bör kontinuerligt ses över liksom att uppkommet avfall i första hand utnyttjas för återvinning.

Lukt

Länsstyrelsen anser att det finns vissa oklarheter om vilka luktstörningar som kan uppkomma från den förändrade reningsprocessen av processavloppsvattnet. Bolaget bör därför under en provotid utreda om det finns behov av att installera utrustning för begränsning av störande lukt. Om luktproblem uppstår under provotiden bör bolaget i samråd med tillsynsmyndigheten vidta åtgärder för att begränsa störningen. Fiskavfall måste hanteras på så sätt att störande lukt inte uppkommer.

Transporter och buller

Närboende har framfört farhågor om ökade störningar i form av buller, trafikosäkerhet, skakningar som blir följden av fler vägtransporter under dygnet och särskilt under helger. Bolaget har därför uppmanat lastbilschaufförer att parkera inom industriområdet för att i möjligaste mån undvika dessa situationer. Det är därutöver viktigt att fordonen har lågbullrande kylaggregat och motorer, och att reglerna om tomgångskörning efterlevs. Länsstyrelsen anser att bolaget måste ta med dessa aspekter i miljökraven vid upphandling av transporter. Transporterna är av sådan omfattning att det är motiverat att föreskriva ett särskilt villkor för detta. Ett villkorskrav medför att bolaget årligen måste redovisa på vad sätt bolaget uppfyller kraven. Bolaget bör vidare ordna att vägtransporter undviks nattetid och under helger framförallt under sommarmånaderna i syfte att begränsa störningar för närboende. Det är viktigt att rutiner finns för övervakning av efterlevnaden.

Vad gäller frågan om eventuella hastighetsbegränsningar på Skandiavägen och vägens standard i övrigt kan det inte regleras i detta tillstånd. Detta ligger dock inom väghållarens ansvarsområde.

Bolaget har gjort vissa åtgärder för att begränsa bullerstörningar från verksamheten. Bolaget klarar inte idag sina bullervillkor. Det är angeläget att problemet med bullerstörningar tas på allvar. Länsstyrelsen anser att bolaget bör närmare utreda de tekniska och ekonomiska möjligheterna att på sikt minska bullerstörningar för närboende så att den sammanlagda bulleremissionen kan minska till de nivåer som rekommenderas för nyetablerad industri. I detta arbete ingår även transporter som följer av verksamheten. Utredningen ska omfatta förslag till åtgärder, kostnader och när åtgärderna kan genomföras.

Energi

Bolaget har vidtagit åtgärder för att förbättra värmeutvinningen från kylaggregat. Med tanke på omfattningen av verksamhetens användning av el är det viktigt att bolaget kontinuerligt arbetar för en optimerad energianvändning. Det bör finnas rutiner för detta arbete bl.a. om mätning, kartläggning och dokumentering, beräkning av nyckeltal om energieffektivitet och rutiner vid ombyggnad och nyinstallation som säkerställer att energiaspekten beaktas vid val av pumpar, fläktar och annan utrustning. Bolaget bör även ha en organisation med tydliga roller och ansvar för energihushållning. Resultatet av arbetet bör bolaget redovisa i den årliga miljörapporten.

Efterbehandling

Om verksamheten i sin helhet eller någon del av denna upphör bör bolaget i god tid före nedläggningen anmäla det till tillsynsmyndigheten

Kontrollprogram

Gällande kontrollprogram bör uppdateras enligt med vad tillsynsmyndigheten bestämmer.

Haveri m.m.

Avledning och rening av processavloppsvattnet, både vid fabriken och vid kommunens avloppsreningsverk, sker i en linje. Det är därför viktigt att anläggningen har god skötsel för att begränsa risken för haveri och en bra övervakning och tillgång till reservutrustning för att begränsa omfattningen av eventuella tillbud.

Bolaget måste ha rutiner som förhindrar att utsläpp av fisk- och blodsvatten sker i hamnområdet. Bolaget råder emellertid inte över de fartyg som ligger vid kaj och kan därefter inte göras ansvariga för eventuella haverier som kan ske i anslutning till dem. Bolaget bör dock i anvisningar till anlöpande fartyg ange att utsläpp av förorenat vatten inte får ske i hamnområdet (se 15 kap. 31 § miljöbalken) och att samtliga tillbud skall anmälas till miljö- och byggnadsnämnden. Bolaget bör vidare redovisa förslag till åtgärder så att risken för liknande tillbud i framtiden kan undvikas eller begränsas. Ett exempel på åtgärder kan vara att hålla länsor i beredskap. Enligt handlingarna genomför bolaget två gånger per år en systematisk genomgång av risker med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Eventuella förändringar i bolagets rutiner ska årligen redovisas i enlighet med regler för redovisning av miljörapport.

Något särskilt villkor om åtgärder mot allvarliga kemikalieolyckor är inte motiverat för verksamheten.

Övrigt

Bolaget har i ansökan redogjort för hur de allmänna hänsynsreglerna uppfylls. Bolaget bör meddela tillsynsmyndigheten när detta tillstånd tas i anspråk. För det fall detta tillstånd inte tas i anspråk måste verksamheten på annat sätt få krav som uppfyller IPPC-direktivet. Miljöprövningsdelegationen har i så fall möjlighet att ta upp det gamla tillståndet för omprövning och göra de ändringar och tillägg av villkor som behövs om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar enligt IPPC-direktivet (förordning 2004:989 5 § om översyn av vissa miljöfarliga verksamheter). Kraven i direktivet skall vara uppfyllda senast den 30 oktober 2007.

Sammanfattning

Verksamheten omfattas av IPPC-direktivet och gällande tillstånd är mer än 10 år gammalt. Länsstyrelsen bedömer att de villkor för begränsning av utsläpp till vatten, luft och mark och krav på åtgärder och utredningar med mera, som meddelas i detta beslut, bör vara tillräckliga i syfte att förebygga och begränsa störningar som kan uppkomma från verksamheten. Hänsyn har här tagits till att tillståndet har behövts moderniseras och anpassas till de krav som gäller enligt IPPC-direktivet. Detta bör ge ett gott skydd av miljön som helhet. Länsstyrelsen anser att verksamheten, om föreskrivna villkor efterlevs, går att förena med målen för miljöbalken och de allmänna hänsynsreglerna. Länsstyrelsen anser därför att tillstånd för befintlig och utökad verksamhet bör lämnas.

Inkomna synpunkter på Länsstyrelsens yttrande

Sökanden har inkommit med kommentarer till Länsstyrelsens förslag till beslut.

Punkt 3

Bolaget har idag automatiska avstängningar överallt förutom på några ställen där det är opraktiskt. Det finns på avspolningssystemet med mellantryck som installerades sommaren -04, men det är inte praktiskt på vattenuttag som används för olika tillfälliga ändamål där det behövs vattentryck/vattenflöde under hela användningsperioden. Orden "andra vattenkällor" borde därför strykas ur villkoret.

Punkt 4

Eftersom silning sker av allt vatten innan det kommer till flotationsanläggningen så är det inte motiverat med maximalt 5 mm slitsar då detta ställer till med onödiga produktionsstörningar. 5 mm slitsar är i praktiken mycket svårt att hantera, speciellt gäller detta sillfjäll som har en förmåga att täta avlopp.

Punkt 5

Det är tekniskt säkrare att mäta utgående vatten som är renare än ingående. Volymen är densamma. Om skrivningen är: genom istället för till flotationsanläggning så är det lättare att hantera.

Tid för igångsättande

Ingångsättande är inte möjligt förrän kommunen har sin anläggning igång och detta arbete kan ju inte starta förrän deras tillstånd är klart.

Kväve

Det är tveksamt med ett begränsningsvärde under prøvotiden eftersom reningсанläggningen inte är dimensionerad för begränsning av kväve och det är osäkert i vilken mån kväveavskiljningen går att påverka/styra.

Kristina och Owe Carstens har i yttrande anfört bl.a. följande. Tillståndet är förknippat med åtskilliga framtida åtaganden. De är osäkra på hur efterlevnaden kommer att följas upp och vilken instans som säkrar att processen fortskrider planenligt. Ökningen av transporter enligt tillståndet kommer att ske genom centrala samhället med skola och bostäder. Ytterligare industriell verksamhet förväntas på platsen. De anser det helt fel att planera för ytterligare intensifiering av trafik genom samhället. Ellöse fjord belastas enligt utredning ytterligare med tillståndet. Skandiavägen byggdes ca 1940-42. Det finns skäl för ett klarläggande av vägens beskaffenhet ställt mot aktuell axel belastning. Vibrationer, buller och olycksfall är lika allvarligt på vinterhalvåret.

Skälen för miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationen delar i allt väsentligt de bedömningar som Länsstyrelsen gjort i ärendet vad gäller verksamhetens tillåtlighet och förslag till villkor. Med anledning av de synpunkter som framförts vill miljöprövningsdelegationen anföra följande.

Miljöprövningsdelegationen ändrar skrivningen i villkor 3 och 5 på det sätt som sökanden haft önskemål om.

Miljöprövningsdelegationen anser det motiverat att trots det sökanden anfört behålla kravet på 5 mm slitsar i villkor 4. Miljöprövningsdelegationen anser dock att detta inte nödvändigtvis behöver betyda produktionsstörningar om locken inte är fasta eller om golvbrunnarna istället förses med silkorgar som är mer lätthanterliga vid tömning.

I de provisoriska föreskrifterna anges ett begränsningsvärde för kväve. Värdet är angett som ett riktvärde vilket innebär att vid överskridande ställs endast krav på att åtgärder måste vidtas för att begränsningsvärdet skall kunna hållas. Miljöprövningsdelegationen anser det rimligt att behålla kravet såsom Länsstyrelsen föreslagit.

Vad gäller Kristina och Owe Carstens farhågor för tillståndets uppföljning kan upplysningsvis anföras att tillståndet är förenat med en mängd villkor. Bolaget är skyldigt att följa dessa villkor och i den årliga miljörapporten redogöra för villkorsefterlevnaden. Tillsynsmyndigheten kan utöver detta göra tillsynsbesök antingen på eget initiativ eller med anledning av exempelvis klagomål. Vissa frågor skall dock utredas vidare och dessa har satts på en provotid med en tidpunkt när utredningen skall vara klar och inlämnad till Länsstyrelsen. Under provotiden är även provisoriska föreskrifter meddelade.

Även om det framkommit att Ellösefjorden har begränsad kapacitet för ytterligare utsläpp anser Miljöprövningsdelegationen med de försiktighetsåtgärder som föreslås samt med hänsyn till att avledning kommer att ske till avloppsreningsverket att riskerna har begränsats till acceptabel nivå i jämförelse om direktutsläpp hade skett. Miljöprövningsdelegationen anför upplysningsvis att tillstånd för avloppsreningsverket ännu inte är meddelat.

Även med beaktande av vad som anförts angående Skandiavägens skick och trafiksituationen i övrigt anser inte Miljöprövningsdelegationen att det finns anledning att ställa hårdare krav än vad som föreslagits till följd av de ökade transportererna.

Miljöprövningsdelegationen anser avslutningsvis mot bakgrund av miljöbalkens mål i 1 kap. 1§ och de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. att de av bolaget gjorda åtagandena och de villkor som finns i detta beslut utgör tillräckliga försiktighetsmått för att tillstånd skall kunna lämnas för verksamheten.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas till Miljödomstolen, se bilaga, (formulär nr O 25).

Ärendet har beretts av Margareta Hernebring, miljöskydds enheten, som varit beslutande i Länsstyrelsens yttrande.

Miljöprövningsdelegationens beslut har fattats av ordföranden Eva-Britt Eklöf och miljö sakkunnig Anna-Karin Davidsson.

Eva-Britt Eklöf

Anna-Karin Davidsson

Bilaga

Beslut om kungörelsedelgivning och hur man överklagar

Kopia till

Naturvårdsverket
Kommunens nämnd för miljöskydd
Kommunkansliet i Orust kommun
Tekniska nämnden i Orust kommun
Kajsa och Ingemar Gustafsson
Owe och Kristina Carstens
MPD 3 ex
Margareta Hernebring
Eva Griphammar
Expeditionen

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Miljöprövningsdelegationen

Beslut
2018-11-13

Diarienummer
551-15050-2018
Dossienummer
1421-1101

Sida
1(12)

Sweden Pelagic Ellös AB
catharina.eriksson@swedenpelagic.se

Slutliga villkor i tillstånd för fiskberedning på fastigheten Morlanda-Slätthult 2:78 i Orust kommun

Miljöprövningsdelegationens beslut

Slutliga och ändrade villkor

Miljöprövningsdelegationen avslutar provotidsförfarandet för utredningsuppdragen U1 och U2 enligt delegationens beslut den 10 juni 2005 (dnr 551-35316-2004) avseende utsläpp av kväve till vatten och inshuntning av kommunalt avloppsvatten på det industriella behandlingssteget vid kommunens reningsverk, och beslutar enligt 9 kap. miljöbalken att följande nya slutliga villkor ska gälla för verksamheten.

22. Utsläppen av totalkväve får som årsmedelvärde högst uppgå till 0,5 kg kväve per ton sillråvara innan sambehandling sker med övrigt inkommande avloppsvatten till kommunens avloppsreningsverk.
23. En beredningsplan ska finnas för att säkerställa att den biologiska aktiviteten kan upprätthållas i fiskindustrins biobädd när ingen fiskberedning pågår eller när ingen eller otillräcklig inshuntning av kommunalt avloppsvatten kan ske.

Villkor 18 i tillståndet enligt beslutet från den 10 juni 2005 ändras på följande sätt (ändring understruken).

18. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Provtagning för efterföljande analys av kväve ska ske när inshuntning av kommunalt avloppsvatten är så låg som möjligt. Hur detta ska ske i praktiken ska framgå av kontrollprogrammet. Ett förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter att detta beslut har vunnit laga kraft eller det senare datum som tillsynsmyndigheten bestämmer.

För övrigt gäller tillståndet enligt beslutet från den 10 juni 2005 och beslutet om slutliga villkor från den 6 november 2014 (dnr 551-30029-2012).

Rätt för tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor enligt följande. Detta görs med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken.

D2. Villkor för de åtgärder som behövs med anledning av beredskapsplanen enligt villkor 23.

Delgivning sker genom kungörelse

Miljöprövningsdelegationen beslutar, med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen införs inom tio dagar i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningarna Bohuslänningen, Göteborgs-Posten och Lokaltidningen Stenungsund.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsen och hos kommunkansliet i Orust kommun. Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Sweden Pelagic Ellös AB (i fortsättningen kallat sökanden) har lämnat in en prøvotidsredovisning avseende utsläpp av kväve till vatten och inshuntning av kommunalt avloppsvatten på det industriella behandlingssteget vid kommunens reningsverk.

Tidigare tillstånd till verksamheten

Miljöprövningsdelegationen gav den 10 juni 2005 (dnr 551-35316-2004) tillstånd enligt miljöbalken till filetering och beredning av högst 25 000 ton färsk sill per år samt användning av högst 1 000 ton sill per år till konservertillverkning, allt på fastigheten Morlanda-Slätthult 2:78 i Ellös i Orust kommun. Delegationen sköt under en prøvotid upp avgörandet om slutliga villkor för utsläpp av kväve till vatten, för inshuntning av kommunalt avloppsvatten på det industriella behandlingssteget vid kommunens reningsverk, samt för störande lukt respektive buller för omgivningen.

Verksamhetsutövaren skulle under prøvotiden genomföra följande utredningar.

- U1. Utredda de tekniska och ekonomiska möjligheterna att genom driftstekniska åtgärder och genom rening begränsa utsläppet av totalkväve till högst 0,60 kg kväve per ton sillråvara innan sambehandling sker med övrigt inkommande avloppsvatten till kommunens avloppsreningsverk.
- U2. I samråd med huvudmannen för kommunens avloppsanläggning utreda möjliga driftstekniska åtgärder för att säkerställa den biologiska aktiviteten i biobädden vid tillfällen då ingen fiskberedning sker. Utredningen ska belysa under vilka omständigheter och i vilken omfattning som inshuntning av kommunalt avloppsvatten måste ske till reningen så att det biologiska steget ska ha en bra beredskap för mottagning och behandling av processavloppsvatten.
- U3. Utredda källor till luktstörningar från verksamheten samt de tekniska och ekonomiska förutsättningarna att minimera risken för störande lukt för närboende.
- U4. Utredda tekniska och ekonomiska möjligheterna att på sikt nedbringa bulleremissionen vid närliggande bostäder till 50 dB(A) dagtid, 45 dB(A) kvälltid och sön- och helgdag och 40 dB(A) nattetid. Redovisningen ska omfatta förslag till tidsplan för åtgärdernas genomförande.

Den 6 november 2014 (dnr 551-30029-2012) avslutade Miljöprövningsdelegationen provotiden vad gäller U3 och U4 samt förlängde tiden för när U1 och U2 skulle redovisas till senast sex månader från det att det då pågående provotidsförfarandet avseende Ellös avloppsreningsverk hade avslutats genom ett lagakraftvunnet beslut. I beslutet föreskrevs slutliga villkor (19–21) avseende lukt och buller.

Den 29 september 2017 (dnr 551-17071-2017) beslutade Miljöprövningsdelegationen att skjuta upp redovisningen av U1 och U2 med ytterligare sex månader från att nämnda beslut vunnit lagakraft.

Under provotiden och till dess att annat beslutas gäller följande provisoriska föreskrifter avseende utsläpp av kväve till vatten samt inshuntning av kommunalt avloppsvatten.

- P1. Utsläppet av totalkväve ska i möjligaste mån begränsas vid källan och genom reningsmetoder. Utsläppet av kväve får efter behandling i det industriella behandlingssteget vid kommunens reningsverk som riktvärde och år inte överstiga 0,80 kg kväve per ton fiskråvara.
- P2. Bolaget ska i samråd med ansvarig för kommunens avloppsreningsverk och tillsynsmyndigheten tillföra kommunalt avloppsvatten till reningen i sådan omfattning att godtagbar biologisk aktivitet kan upprätthållas i biobädden under dygn då ingen fiskberedning sker.

Följande slutliga villkor gäller för verksamheten.

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget angivit i ansökningshandlingar och övrigt åtagit sig i ärendet om inte annat framgår av nedanstående villkor.
2. Spill av råvara och produkt ska genom uppsamlingsanordningar och annan utrustning hindras att nå avloppet. Rens från slakt- och fileteringsmaskiner ska samlas upp på silband direkt under maskinerna.
3. Fileteringsmaskiner ska ha automatiska avstängningsanordningar. Spolslangar ska vara försedda med liknande anordningar.
4. Golvbrunnar och golvrännor i beredningslokaler ska vara försedda med lock eller silkorgar med högst 5 mm stora perforeringar eller slitsar.
5. Allt utgående processavloppsvatten ska genomgå silning, flotation med dispersion, kemisk behandling och behandling i biobädd innan sambehandling sker med kommunalt avloppsvatten. Mängden avloppsvatten genom flotationsanläggningen får som riktvärde inte överstiga 45 m³ per timme.
6. Bolaget ska genom förebyggande underhåll, skötsel och övervakning begränsa risken för driftshaveri vid avledning och rening av processavloppsvatten.
7. De led i verksamheten som ger upphov till föroreningar av betydelse som exempelvis tvättning av tunnor, rengöring av transportfordon och liknande ska bedrivas på ytor som är anslutna till kommunens avloppsnät.
8. Avloppsvattnets innehåll av organisk substans, mätt som BOD₇, får efter behandling i det industriella behandlingssteget vid kommunens reningsverk inte överstiga 200 kg per dygn, dels som riktvärde och veckomedelvärde, dels som gränsvärde och årsmedelvärde.

9. Kemiska produkter ska hanteras på så sätt att förorening av mark och vatten inte riskeras.
10. Användning av klorhaltiga rengöringsmedel ska i möjligaste mån begränsas.
11. Fiskavfall ska förvaras i täta bingar och på sådant sätt att ansamling av måsfåglar inte uppstår.
- 11 a. Fiskavfall och annat lättnedbrytbart organiskt avfall ska i väntan på transport förvaras i slutna kärl inomhus i kylt utrymme.
12. Förbrukade moderlakar, koncentrerat spill, kasserade råvaror eller produkter ska samlas upp. Bolaget ska genom hushållning undvika att avfall uppkommer. Avfallet ska sorteras och i första hand återvinnas.
13. Bolaget ska aktivt arbeta för minimerade hälso- och miljöeffekter från egna arbetsfordon och från transporter som följer av verksamheten.
14. Vägtransporter ska i huvudsak ske under produktionstid och dagtid och undvikas nattetid kl. 22–06 och under helger, framförallt sommartid.
15. Utsläpp av förorenat vatten och av fisk och blodsvatten får inte ske till havet. Rutiner för dessa ändamål ska finnas och följas. Eventuella tillbud ska dokumenteras och omgående rapporteras till tillsynsmyndigheten.
16. Bolaget ska hushålla med energi och särskilt optimera energianvändningen i verksamheten. Aktuella rutiner för en effektiv energianvändning ska finnas och följas.
17. Om verksamheten i sin helhet eller någon del av denna upphör ska detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten.
18. Ett kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. [*Ändras i och med detta beslut*]
19. Buller från verksamheten inklusive transporter inom verksamhetsområdet får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än
 - helgfri måndag till fredag kl. 7.00–18.00 50 dB(A)
 - nattetid kl. 22.00–7.00 40 dB(A)
 - övrig tid 45 dB(A)

Om bullret innehåller ofta återkommande impuls ljud eller hörbara tonkomponenter ska ovan angivna värden sänkas med 5 dB(A).

De angivna värdena ska kontrolleras genom mätning vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar eller genom mätning vid berörda bostäder (immissionsmätning). Värdena ska beräknas för de tider då verksamheten pågår. Kontroll ska ske så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller när tillsynsmyndigheten anser att kontroll är befogad.

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dB(A) får inte utföras nattetid (kl. 22.00–7.00).

20. Fläktar och kompressorer ska avskärmade och regelbundet ses över så att ljud som kan upplevas som störande minimeras.

21. Om lukstörningar av betydelse uppkommer från verksamheten ska åtgärder vidtas så att störningarna upphör.

Tillsynsmyndigheten har rätt att fastställa villkor angående kontroll av verksamheten beträffande mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod (D1).

Hur ansökan har handlagts

Prövotidsredovisningen med förslag till slutliga villkor kom in till Miljöprövningsdelegationen den 4 april 2018. Efter kompletteringar har redovisningen remitterats till Länsstyrelsen, Miljö- och byggnadsnämnden respektive VA-enheten i Orust kommun.

Yttranden har kommit in från alla remissinstanser. Sökanden har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Sökandens förslag till slutliga villkor

Mot bakgrund av genomförda utredningar samt de senaste årens miljöprestanda föreslår sökanden att följande ska gälla som slutliga villkor:

- Utsläppet av kväve får efter behandling i det industriella behandlingssteget vid kommunens reningsverk som riktvärde och år inte överstiga 0,80 kg kväve per ton fiskråvara.
- Bolaget ska i samråd med ansvarig för kommunens avloppsreningsverk och tillsynsmyndigheten tillföra kommunalt avloppsvatten till reningen i sådan omfattning att godtagbar biologisk aktivitet kan upprätthållas i biobädden under perioder då ingen fiskberedning sker.

Sökandens utredningar

Utsläpp av totalkväve (Utredningsuppdrag 1)

Ett regelbundet arbete bedrivs inom företaget för att minska utsläppen till vatten. Successivt har ett antal olika åtgärder genomförts, dels genom införande av uppsamlade och avskiljande tekniker som silband och filter samt fällning och flotation, och dels driftoptimeringar för att minska flöden och halter.

En genomgång av möjliga tekniker och insamling av erfarenheter har också gjorts. Det gäller användning av tätare filter, membranfilter och micro-/nano-filter. Dessa visar dock betydande problem vad avser exempelvis igensättningar vid tillämpningar inom livsmedelsindustri.

Andra tekniker som vakuumdunstning bedöms genom sina investerings- och driftkostnader inte vara en lämplig teknik i detta sammanhang.

Under 2018 kommer ett nytt filter att installeras före kemisk fällning och flotation. Filtret används normalt i marina tillämpningar och kommer ytterligare att förbättra avskiljningen. Det är en syrafast konstruktion utrustad med ett insatsfilter. Avskiljning sker av fasta partiklar. Ca 20 % av processvattnet passerar filtret. Detta vatten används i flotationen. Genom denna förbättring bedöms en ökad avskiljning

och stabil drift i detta reningssteg kunna uppnås. Sammanfattningsvis sker en viss ökad rening i det nya filtret samt en förbättrad och säkrare drift i flotationssteget.

Provtagning och resultat

Under 2017 har prover tagits ut och analyserats under sexton provperioder. Provtagningen sker flödesproportionellt av det vatten som tillförs inloppet till den kommunala reningen vid Ellös avloppsreningsverk. I följande tabell redovisas utfallet av genomförda analyser. Vidare redovisas nyckeltal baserat på produktionen under provdygnen.

Mätperiod	Flöde m ³ /dygn	Produktion	N-tot		
		Fiskråvara ton/dygn	mg/l	kg/dygn	kg/ton sill
9-12-jan	360	33	46	17	0,52
23-27 jan	410	61	81	33	0,54
6-10 feb	190	22	70	13	0,58
10-12 mar	136	9	37	5	0,56
13-16 mar	320	29	58	19	0,66
28-31 mar	310	47	69	21	0,45
4-6 apr	140	9	39	5	0,55
7-11 aug	470	102	100	47	0,46
21-25 aug	450	179	170	77	0,43
4-8 sep	490	203	160	77	0,38
18-22 sep	420	157	130	55	0,35
10-13 okt	400	128	100	41	0,32
17-19 okt	410	148	98	40	0,27
31 okt-3 nov	440	142	62	27	0,19
13-17 nov	390	76	48	19	0,25
28 nov-1 dec	360	147	61	22	0,15

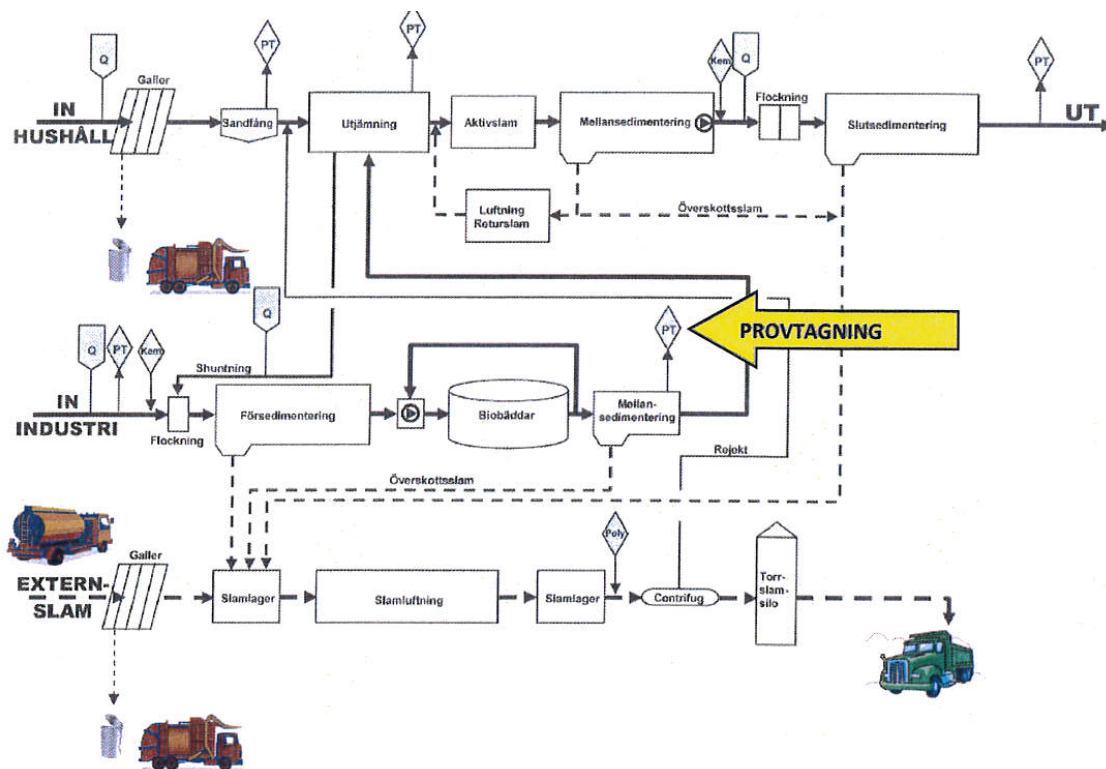
Som framgår av tabellen har nyckeltalet för mängden totalkväve/produktion legat under 0,60 kg/ton sill, förutom vid ett tillfälle. Motsvarande resultat erhöles även under 2016.

I nedanstående tabell redovisas produktionen 2016 och 2017.

	2016	2017
Färsk sill till filetering: 25 000 ton	9 443 ton	11 304 ton
Filéad sill till konserver: 1 000 ton	8 ton	8 ton

Processchema för Ellös avloppsreningsverk

Provtagningspunkten har markerats på nedanstående figur. Prover tas enbart på vatten från Sweden Pelagic under perioder när ingen inshuntning sker. En förnyad kontakt har tagits med kommunen som bekräftar detta förfarande.

Inshuntning av kommunalt avloppsvatten (Utredningsuppdrag 2)

Det övergripande syftet med inshuntning är att säkerställa en stabil och god funktion hos det installerade biosteget.

Allmänt gäller för biologisk rening att stabila förutsättningar vad gäller inkommande vatten ger de långsiktigt bästa reningsresultaten. En löpande kontakt sker med ansvarig vid Ellös avloppsreningsverk vad gäller både allmänna frågor och driften av förbehandling av processvatten från Sweden Pelagic. När det gäller inshuntning till biobädden är sökandens uppfattning att denna bör hållas på en så hög och jämn nivå som möjligt för att säkerställa aktiviteten i biobädden även under perioder med lågt flöde från tillverkning och beredning.

När det gäller behovet av begränsning av inshuntningen är det ur sökandens synvinkel inte nödvändigt med begränsningar utan det övergripande syftet är att upprätthålla en god funktion i biosteget. Genom att upprätthålla ett nära samarbete mellan sökanden och reningsverket kommer man att uppnå bästa möjliga resultat och minska riskerna för att aktiviteten i biomassan minskas under de tider produktionen är liten eller står stilla.

Yttranden från myndigheter i sammanfattning

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen bedömer att prøvotidsförfarandet ska avslutas och anser att nedan angivna slutliga villkor ska beslutas.

22. Utsläppen av totalkväve får högst uppgå till 0,50 kg kväve per ton sillråvara innan sambehandling sker med övrigt inkommande avloppsvatten till kommunens avloppsreningsverk som ett årsmedelvärde.
23. Inshuntning av kommunalt avloppsvatten ska ske i den omfattning att godtagbar biologisk aktivitet kan upprätthållas i fiskindustrins biobädd då ingen fiskberedning sker.

U1

Länsstyrelsen anser inte att sökanden har förföljt sitt uppdrag att utreda de tekniska och ekonomiska möjligheterna att genom driftstekniska åtgärder och genom rening begränsa utsläppet av totalkväve till högst 0,60 kg kväve per ton sillråvara.

Sökanden har redovisat att värdet för kväve varit 0,42 kg per ton sillråvara då produktionen varit låg i förhållande till tillståndsgiven produktionsmängd. Länsstyrelsen bedömer att vid ökad produktion kommer inte kvävemängderna att öka utan i stället minska i förhållande till produktionen.

Länsstyrelsen anser, trots den bristfälliga prøvotidsredovisningen, att det inte finns skäl att ytterligare skjuta på redovisningen utan att prøvotidsförfarandet ska avslutas.

Länsstyrelsen anser att det är rimligt att sätta de slutliga villkoren för kväve till 0,50 kg kväve per ton sillråvara som ett årsmedelvärde som begränsningsvärde.

U2

Vad gäller inshuntning av hushållsvatten finns ett villkor i tillståndet för Ellös avloppsreningsverk: *Kommunalt avloppsvatten får överföras till fiskindustrins förbehandling i en sådan omfattning att godtagbar biologisk aktivitet kan upprätthållas i fiskindustrins biobädd under dygn då ingen fiskberedning sker. Volymen som överförs får dock som årsmedelvärde inte överskrida 20 % av volymen inkommande hushållsvatten.*

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att inshuntningen sker i en sådan omfattning att en godtagbar biologisk aktivitet kan upprätthållas i fiskindustrins biobädd under dygn då ingen fiskberedning sker. Sökanden har inte rådighet över inshuntningen av hushållsvatten, som sköts av VA-enheten, så någon ytterligare reglering av inshuntningen kan inte regleras i detta tillstånd.

Miljö- och byggnadsnämnden

Miljö- och byggnadsnämnden har yttrat sig i fråga om provtagningspunktens placering samt över förutsättningar för inshuntning.

Är det verkligen så att provtagning endast sker på processvatten från industrin under hela provtagningscykeln? När industrin börjar pumpa in vatten till industristeget på reningsverket så finns det en tröghet i systemet innan allt inshuntat vatten ersatts av industrivatten.

Startar inte heller inshuntningen igen om industrin under provtagningscykeln har ett uppehåll i tillförseln av vatten? Som sagts tidigare är inte miljöavdelningen negativt inställd till en ökad inshuntning. Men om det ska finnas villkor om begränsning av denna och villkor om kväve vid provtagningspunkten, så är det viktigt att det är tydligt och klart hur tillsynsmyndigheten ska kontrollera villkoren.

Om t.ex. årsmedelvärdet inte skulle klaras så vill inte tillsynsmyndigheten hamna i en diskussion om att kväve från inshuntat vatten ska uppskattas och räknas bort från uppmätt värde.

VA-enheten

U1

Ellös avloppsreningsverk är inte byggt för kvävereduktion, vilket medför att större delen av kvävet från fiskindustrin når recipienten. Ingen större påverkan har hittills noterats på driften och reningen vid Ellös avloppsreningsverk p.g.a. kväve. Höga halter och/eller stora mängder av kväve för dock med sig högre halter och/eller större mängder av BOD, COD och fett till reningsverket. Det kan däremot påverka driften, t.ex. problem med slamhanteringen. För att klara kommande kvävereduktionskrav kommer reningsverket att behöva byggas om och ut. Den mängd kväve som tillförs från fiskindustrin måste beaktas vid kommande dimensionering och teknikval.

U2

En hög volymandel shuntning är att föredra för att upprätthålla en god beredskap för kommande belastning från fiskindustrin. I villkor 24 för Ellös avloppsreningsverk anges dock att volymen som får shuntas till fiskindustrins biobädd som årsmedelvärde inte får överskrida 20 % av volymen inkommande hushållsvatten. Under 2017 överskreds maximalt tillåten shuntningsvolym, vilket visar svårigheten med att balansera tillräcklig biologisk aktivitet i biotornet och att uppfylla villkoret om maximalt 20 % shuntningsvolym.

Sökandens bemötande av yttrandena

Sökanden har meddelat att man inte har något ytterligare att tillägga.

Motiveringen till Miljöprövningsdelegationens beslut

När man inom ramen för en tillståndsprövning enligt miljöbalken inte kan förutse verkningarna av en verksamhet med tillräcklig säkerhet får prövningsmyndigheten skjuta upp en sådan fråga till dess att sökanden gjort utredningar och fått den erfarenhet av verksamhetens inverkan som krävs för att kunna fatta beslut om slutliga villkor. Enligt 22 kap. 27 § miljöbalken ska en uppskjuten fråga avgöras så snart som möjligt. I detta specifika fall stod det redan i samband med beslutet om tillstånd 2005 klart att det krävdes ytterligare utredningar för att minska utsläppet av totalkväve samt vad som krävs i form av beredskap för att upprätthålla den biologiska aktiviteten i biobädden. Därefter har sökanden sökt och beviljats uppskov för att jobba vidare med utredningarna.

Det har nu gått mer än tretton år från det att utredningsuppdragen föreskrevs. Trots detta är de utredningar som sökanden nu redovisar mycket knapphändiga och vad gäller U2 verkar ingen utredning ha gjorts över huvud taget.

Miljöprövningsdelegationen anser ändå att prövotidsförfarandet ska avslutas. De brister som finns i utredningen, framför allt vad gäller beredskapen för att upprätthålla den biologiska aktiviteten i biobädden, kan delvis läkas genom det beredskapsvillkor som nu fastställs.

Villkor 22 – Utsläpp av kväve

Sökanden har föreslagit ett slutligt villkor om att kväveutsläppet inte får överstiga 0,80 kg kväve per ton fiskråvara som riktvärde. Enligt sökandens miljörapporter har utsläppet de senaste fem åren (2013–2017) varierat mellan 0,31 och 0,47 kg kväve per ton fiskråvara. I prøvotidsredovisningen har sökanden redogjort för att prov tagits vid sexton tillfällen under 2017. Vid varje provtagningstillfälle har resultatet beräknats till mellan 0,15 och 0,66 kg kväve per ton sill, vilket ger ett årsmedelvärde på 0,42 kg kväve per ton sill. Sökanden beskriver också att de genomförda åtgärderna under senare år haft en positiv effekt. I kompletteringsskedet har sökanden angett att man kan acceptera ett slutligt villkor på 0,60 kg kväve per ton fiskråvara, om det anges som riktvärde och årsmedelvärde.

Länsstyrelsen har föreslagit ett slutligt villkor om 0,50 kg kväve per ton sillråvara, som begränsningsvärde och årsmedelvärde. Sökanden har inte motsatt sig det i bemötandet av Länsstyrelsens yttrande.

Till en början konstaterar Miljöprövningsdelegationen att begreppet riktvärde – som förordats av sökanden – är som villkorskonstruktion sedan länge utmönstrad ur rättspraxis. Det innebär att begränsningsvärden i ett slutligt villkor är utformade som gränsvärden. Miljöprövningsdelegationen gör därefter följande överväganden.

Det har gått tretton år sedan utredningsuppdraget föreskrevs och sökanden har under denna tid vidtagit åtgärder för att förbättra uppsamling och avskiljning av organiska ämnen m.m. Åtgärderna har medfört att årsmedelvärdet de senaste fem åren aldrig överskridit 0,50 kg kväve per ton fiskråvara. Miljöprövningsdelegationen anser att det ska föreskrivas som villkor. Eftersom det är fråga om ett gränsvärde ska dock värdet föreskrivas med enbart en värdesiffra till 0,5 kg kväve per ton fiskråvara som årsmedelvärde. Då finns det en viss marginal (0,54) innan ett överskridande blir straffsanktionerat.

Vid en sammanvägning av det underlag som framkommit i ärendet konstaterar Miljöprövningsdelegationen att det finns tveksamheter om på vilket vatten provtagning sker. Medan sökanden hävdar att provtagning enbart sker under perioder när ingen inshuntning sker menar Länsstyrelsen att sökanden inte har rådighet att styra när inshuntning sker. Eftersom inshuntning sker ett par processteg före provtagningspunkten och det finns en viss tröghet i systemet finns enligt Miljöprövningsdelegationen inget sätt att säkerställa att prover enbart tas när inget inshuntat vatten finns i systemet. Det är Miljöprövningsdelegationens uppfattning att samma förhållande funnits under hela utredningstiden och provtagning kan därför fortsätta ske i befintlig provtagningspunkt men det är det faktiska värdet som mätts upp i denna punkt som ska omfattas av villkoret. Provtagning ska dock företrädesvis ske vid tillfällen när inshuntningen är eller har varit så låg som möjligt. Hur detta bäst ska ske i praktiken behöver framgå av kontrollprogrammet. En ändring av villkor 18 tydliggör att så ska ske.

Villkor 23 – Beredskapsplan för att upprätthålla biologisk aktivitet

Ett av syftena med prøvotiden var att sökanden skulle undersöka under vilka omständigheter och i vilken omfattning det krävs tillskott av näringsämnen för att upprätthålla den biologiska aktiviteten i biosteget. Sökanden har trots begäran om kompletteringar inte presenterat några sådana utredningar utan bara påtalat att inshuntningen från Ellös avloppsreningsverk bör vara så hög och jämn som möjligt.

I gällande tillstånd för Ellös avloppsreningsverk finns det dock ett villkor som begränsar hur mycket vatten som får överföras till biobäddarna:

24. Kommunalt avloppsvatten får överföras till fiskindustrins förbehandling i en sådan omfattning att godtagbar biologisk aktivitet kan upprätthållas i fiskindustrins biobädd under dygn då ingen fiskberedning sker. Volymen som överförs får dock som årsmedelvärde inte överskrida 20 % av volymen inkommande hushållspillvatten.

Sökanden har ingen rådighet över mängden inshuntat vatten eller när inshuntning sker, även om man har god kontakt med personalen på avloppsreningsverket. Av den anledningen behöver det finnas en beredskap för det fall biobäddarna har behov av mer substrat än vad som kan tillföras från avloppsreningsverket. Miljöprövningsdelegationen föreskriver därför ett villkor som innebär att sökanden får ett år på sig att ta fram en beredskapsplan för hur man ska säkerställa biobäddarnas funktion i händelse av att behovet är större än de 20 % av till avloppsreningsverket inkommande flöde, som avloppsreningsverkets tillstånd medger. Beredskapsplanen ska lämnas in till tillsynsmyndigheten som också ges möjlighet att besluta om ytterligare villkor för att vidta de nödvändiga åtgärder som eventuellt blir resultatet av arbetet med beredskapsplanen.

I sammanhanget noterar Miljöprövningsdelegationen att sökandens tillstånd är mer än tio år gammalt och att det egentligen inte längre är funktionellt mot bakgrund av de villkor som numera reglerar verksamheten vid Ellös avloppsreningsverk. Tillsynsmyndigheten har möjlighet att ansöka om omprövning av tillståndet enligt 24 kap. 5 § miljöbalken.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län. I beslutet har Anders Hjalmarsson, ordförande, och Marika Lundmark, miljösakkunnig, deltagit. Ärendet har beretts av Robert Ernstsson, miljöhandläggare.

Anders Hjalmarsson

Marika Lundmark

Detta beslut har godkänts digitalt. Det saknar därför namnunderskrifter.

Så här överklagar du Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar du med vanlig post är adressen Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 18 december 2018**.

Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet dock ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 4 december 2018**.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska du ange

- ditt namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut du överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur du anser att Miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Sändlista:

Externt

- Naturvårdverket, registrator@naturvardsverket.se
- Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se
- Länsstyrelsen/Enheten för miljötillsyn, miljoskydd.vastragotaland@lansstyrelsen.se
- Miljö- och byggnadsnämnden i Orust kommun, kommun@orust.se
- VA-enheten i Orust kommun, kommun@orust.se
- Aktförvararen i Orust kommun

Internt

- Anders Hjalmarsson
- Marika Lundmark
- Robert Ernstsson
- Monica Lind
- Katja Almqvist
- Cecilia Niklasson Wrande